

STICHTING
BRETELS

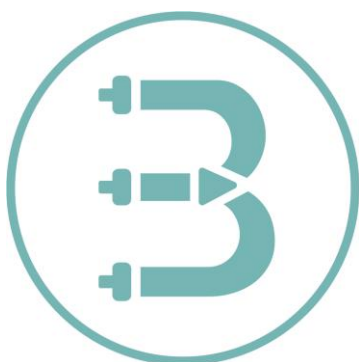
Houvast voor jonge gezinnen
die een ouder verliezen

BELEIDSPPLAN 2017

INHOUD

1. Voorwoord
2. Missie
3. Operationalisering
  - A. Voor wie?
  - B. Aanbod: met elkaar delen en van elkaar leren
  - C. Aanbod: individueel plan op maat
4. Samenwerkingspartners
5. Pilot steun na partnerverlies
6. Vrijwilligers
7. Communicatie & PR
8. Fondsenwerving

Bijlage 1: reactie staatssecretaris d.d. 25 september 2015 (zie hoofdstuk 5)

VOORWOORD

Voor je ligt het beleidsplan van Stichting Bretels 2017. Met de officiële oprichting op woensdag 6 januari 2016 hebben we een vliegende start gemaakt en is het eerste jaar van de stichting ontzettend de moeite waard geweest. Stichting Bretels zet zich in voor jonge gezinnen die een of beide ouders gaan verliezen of hebben verloren. De keuze voor deze doelgroep is mede ingegeven door het verlies van Els, onze eigen moeder die op jonge leeftijd overleden is. Zij zal altijd ons voorbeeld blijven en daarom vormen haar levenslessen de basis van Stichting Bretels.

Na het ondersteunen van de eerste gezinnen en het organiseren van de eerste bijeenkomsten voor ouders en kinderen & jongeren, weten we voor dit jaar veel scherper wat ons te doen staat. We weten beter wat we kunnen verwachten en op wie we allemaal kunnen bouwen. Dit jaar staat in het teken van het verstevigen van onze positie in de regio. Van nieuwe samenwerkingen opzetten en huidige relaties verstevigen met als doel gezinnen binnen onze doelgroep te kunnen ondersteunen.

We wensen je veel plezier bij het lezen van het beleidsplan en hopelijk ga je hierna met net zoveel zin het komend jaar tegemoet als wij!

Nicky, Suzanne & Femke Westerhof

Initiatiefneemsters Stichting Bretels

December 2016

MISSIE

Een moeder, onze moeder: Els.

Niet zomaar een vrouw maar een hele bijzondere. Zij leerde ons altijd uit te gaan van het positieve, je schouders eronder te zetten als het even tegen zit, je hart te volgen, te vechten waar je voor staat, zelfstandig te zijn, er het maximale uit te halen en bovenal *het leven lief te hebben*. Ze is op 31 mei 2004 op 46-jarige leeftijd overleden. Ze zal altijd ons voorbeeld blijven en daarom vormen haar levenslessen de basis van Stichting Bretels. Zij is onze inspiratiebron om ons in te zetten voor jonge gezinnen die één of beide ouders gaan verliezen of hebben verloren. Met een plan op maat per gezin en het faciliteren van bijeenkomsten voor volwassenen en kinderen bieden we deze doelgroep houvast in een moeilijke periode.

OPERATIONALISERING

Voor wie

Stichting Bretels zet zich in voor jonge gezinnen die één of beide ouders gaan verliezen of hebben verloren. Het is daarbij niet van belang wat de reden van het overlijden is. Iedereen die in een dergelijke situatie zit is welkom bij Stichting Bretels. Onder jonge gezinnen verstaan we gezinnen waarvan het jongste kind maximaal achttien jaar oud is. We richten ons op gezinnen die woonachtig zijn in (de regio) Haarlem, Haarlemmermeer en de gemeenten in de Bollenstreek.

Omvang van de doelgroep

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft onderzocht dat in de periode 1995-2011 jaarlijks gemiddeld 6,4 duizend minderjarige kinderen één of beide ouders verliezen. Als we er grofweg vanuit gaan dat in deze regio 5% van de Nederlandse bevolking woonachtig is, betreft het jaarlijks ruim 300 nieuwe kinderen en jongeren in deze regio. Daarvan is ongeveer 17% 0-6 jaar, 32% 6-12 jaar en 51% 12-18 jaar.

Aanbod: met elkaar delen en van elkaar leren

We hebben in het eerste jaar dat Stichting Bretels operationeel was ervaren hoeveel behoefte er binnen de doelgroep is om mensen in een vergelijkbare situatie te ontmoeten. Die behoefte is niet alleen groot gebleken onder ouders maar ook onder kinderen en jongeren. Elkaar ontmoeten, je verhaal delen en (h)erkenning vinden bij elkaar. Kinderen die na het ontmoeten van lotgenoten, die wij liever bondgenoten noemen, niet langer het gevoel hebben alleen te zijn omdat ze de aansluiting in hun klas missen. Daarom organiseren we in 2017 voor gezinnen:

- **Bretels Bondgenoten:** vijf bijeenkomsten voor kinderen en jongeren van 4 tot en met 18 jaar. De bijeenkomsten kenmerken zich als vertrouwelijk, inhoudelijk én vooral ook leuk. We maken een combinatie tussen workshops en voldoende tijd om met elkaar in gesprek te gaan. Ouders kunnen tijdens de bijeenkomsten blijven. We geven hen een aparte ruimte en zo kunnen ook zij tijdens deze momenten ervaringen met elkaar en met de vrijwilligers uitwisselen.
- **Bretels Bijeen:** vijf bijeenkomsten voor ouders. Er zijn zowel ouders welkom die hun partner verloren hebben als ouders die weten dat dat ze te wachten staat. Tijdens de bijeenkomsten stellen we een thema centraal waarvoor we een deskundige uitnodigen om over het onderwerp te vertellen. Dat kan natuurlijk een combinatie van thema's zijn. Vooraf en na afloop maken we voldoende ruimte om met elkaar en met vrijwilligers in gesprek te gaan.
- **Bretels Besluit 2017:** een bijeenkomst aan het einde van het jaar is er speciaal voor ouders en kinderen. We zorgen voor een feestelijke activiteit die we gezamenlijk doen en die gezinnen in de periode van lastige feestdagen een steuntje in de rug geeft.

Aanbod: individueel plan op maat

Stichting Bretels gaat uit van de gedachte dat ieder mens, ieder gezin en iedere situatie uniek is. Daarom bieden we naast Bretels Bijeen, Bretels Bondgenoten en Bretels Besluit ook ondersteuning met een plan op maat. We kijken naar de individuele behoefte van het gezin en onderzoeken samen wat we voor het gezin kunnen betekenen. Vanaf het moment van aanmelding tot het moment van uitvoering van het plan doorlopen we vijf stappen:

1. **Aanmelden:** gezinnen kunnen zich rechtstreeks bij ons aanmelden maar het staat vrienden, verzorgers en/of zorgverleners ook vrij om contact met ons op te nemen. Dat kan telefonisch, maar ook via het contactformulier dat terug te vinden is op www.stichtingbretels.nl.
2. **Voorbespreken:** we maken telefonisch kennis met elkaar en spreken kort door wat de situatie is waar het gezin zich in bevindt en waaraan behoefte is. Als de hulpvraag of behoefte nog niet duidelijk is in dit gesprek is dat natuurlijk geen enkel probleem. Het gaat om een korte wederzijdse kennismaking. Dit gesprek kan dan ook een eerste stap zijn in de beoordeling of Stichting Bretels daadwerkelijk iets voor het gezin kan betekenen. Indien we daar nog over twijfelen kunnen we dat benoemen en in de volgende fase nader uitzoeken.
3. **Inventariseren:** we maken samen met één van onze vrijwilligers een afspraak op een plaats die voor het gezin comfortabel en veilig voelt. In het gesprek bespreken we de situatie en de behoefte van het gezin als geheel en op individueel niveau. Ook leggen we in dit gesprek uit waar Stichting Bretels voor staat, waar we hen bij kunnen helpen en wat onze werkwijze is. We vinden het namelijk belangrijk om verwachtingen goed naar elkaar uit te spreken. De ervaring leert dat dit gesprek een belangrijke eerste stap is en in veel gevallen al verlichting brengt.

4. **Plan maken:** op basis van de uitkomsten van het gesprek maken we een plan op maat. We bespreken of we de ondersteuning zelf kunnen geven door de inzet van onze vrijwilligers of dat we aanvullend op zoek moeten gaan naar professionele partners die ons kunnen helpen bij de uitvoering ervan. Het is de bedoeling dat de vrijwilliger die bij het gesprek aanwezig is, vanaf dat moment het aanspreekpunt van het gezin is.
5. **Doen:** doen is het sleutelwoord. Samen met onze vrijwilliger(s) en partners gaan we het plan faciliteren / uitvoeren en zo gezinnen ondersteunen in een kwetsbare en moeilijk periode. Het is daarbij van belang om in gedachten te houden dat Stichting Bretels nooit professionele zorgverleners vervangt of hun plaats inneemt.

Om een idee te krijgen wat een plan op maat kan omvatten geven we hieronder een aantal voorbeelden. Deze lijst is natuurlijk niet uitputtend en we staan open voor alle vragen die ons bereiken. We proberen daar zo flexibel mogelijk mee om te gaan en samen met het gezin te onderzoeken wat Stichting Bretels kan betekenen.

- Het vervullen van een laatste wens voor het overlijden van één van de ouders.
- Het vervullen van een wens als één van de ouders overleden is waardoor ze een volgende stap kunnen zetten.
- Laagdrempelig verhaal delen bij één van onze vrijwilligers.
- Meedenken over praktische ondersteuning na het overlijden van een van de ouders.
- Faciliteren van professionele ondersteuning bij het vertellen aan de kinderen of omgeving dat één van de ouders komt te overlijden. Dat kan eventueel ook in de fase na een overlijden zijn door handvatten te geven hoe daar in de opvoeding van (en omgang met) kinderen en jongeren mee om te gaan.
- Faciliteren van professionele ondersteuning bij het op orde krijgen en houden van de financiële situatie.
- Begeleiding van mensen richting andere instanties om bijvoorbeeld een opleiding (deels) te financieren voor één van de ouders die na het overlijden achter gebleven is en niet werkzaam was en nu wel de arbeidsmarkt op moet. Ook kan het zijn dat mensen andere vragen hebben waarvoor ze terecht kunnen bij andere instanties. Stichting Bretels wil graag een platform zijn dat kennis heeft van de sociale kaart en zo mensen op weg kan helpen naar de juiste plaats.

We streven ernaar om in 2017 veertig gezinnen te ondersteunen door middel van de bijeenkomsten (Bijeen en Bondgenoten). We verwachten dat we daarnaast twintig gezinnen op individuele basis ondersteunen. Dat doen we met de inzet van een van onze vrijwilligers of professionele samenwerkingspartners. Een aantal van deze twintig gezinnen zal ook deelnemen aan de bijeenkomsten. Een ander deel zal daaraan geen behoefte hebben binnen de stichting. Deze gezinnen worden ondersteund door middel van de bijeenkomsten (Bijeen en Bondgenoten). Een afgeleid aantal

van 20 gezinnen zal door middel van individuele begeleiding van één van onze vrijwilligers of professionals worden ondersteund.

SAMENWERKINGSPARTNERS

Stichting Bretels vindt het belangrijk om zoveel mogelijk samen te werken met regionale partners. We hebben immers allemaal kwaliteiten en elkaar aanvullen is daarom van groot belang. In 2016 zijn de eerste contacten gelegd met samenwerkingspartners. We gaan daarmee ook dit jaar natuurlijk verder door. We merken namelijk dat persoonlijk contact en vanuit onze persoonlijke overtuiging aangeven waar Stichting Bretels voor staat, belangrijk is voor het vertrouwen in onze stichting en onze geloofwaardigheid. We kunnen de samenwerkingspartners verdelen in onderstaande groepen.

Van elke groep zullen we ook een aantal voorbeelden geven.

➤ Collega-stichtingen/vrijwilligersorganisaties

We werken in onze regio veel samen met het Adamas Inloophuis, een inloophuis waar mensen met kanker en hun naasten terecht kunnen voor psychosociale ondersteuning. Zij kunnen als vrijwilligersorganisatie ondersteuning bieden binnen het inloophuis, maar voor individuele begeleiding thuis of het vervullen van een laatste wens hebben ze geen ruimte. Samen met het inloophuis werken we hand-in-hand voor gezinnen, ieder met een duidelijke taakomschrijving.

Zowel in Haarlem, Hoofddorp als Sassenheim staan hospices waar door professionals en vrijwilligers keihard gewerkt wordt aan het zo comfortabel mogelijk maken van iemands laatste levensfase. In het geval er sprake is van jonge gezinnen binnen een hospice, is het fijn dat Stichting Bretels aangereikt kan worden in de fase na een overlijden, als het hospice die ondersteuning niet langer kan bieden. In 2017 willen we deze banden verder verstevigen en samen onderzoeken of we bijeenkomsten gezamenlijk vorm kunnen geven.

Stichting de Jonge Weduwe ondersteunt jonge vrouwen met minderjarige kinderen na het verlies van hun levenspartner. De stichting doet dat voornamelijk door de organisatie van regionale lotgenotenbijeenkomsten voor de weduwes. Deze doelgroep heeft overlap met die van Stichting Bretels. Er zijn ook weduwes die graag zowel bij Stichting Bretels als bij de Jonge Weduwe komen. Aanvullend daarop kan onze stichting ook een individueel plan op maat maken en kunnen ook de kinderen terecht bij Bretels Bondgenoten. Tot slot zijn bij Bretels ook vaders die hun partner (gaan) verliezen welkom. We leren veel van de Jonge Weduwe (zie ook hoofdstuk 5 – pilot steun na partnerverlies) en we hopen dan ook in 2017 verder samen te kunnen werken.

➤ Zorgprofessionals

In Nederland heeft elke gemeente een (gedeeld) Centrum voor Jeugd en Gezin. In onze regio zijn deze centra erg belangrijk omdat gezinnen binnen onze doelgroep ook bij een instantie als het CJG aan kunnen kloppen. Voor hen is een voorliggende voorziening, zoals Stichting Bretels, heel prettig om aan te kunnen raden. Niet voor iedereen in deze situatie is immers direct

professionele ondersteuning noodzakelijk. Ook de inzet van laagdrempelige vrijwillige begeleiding kan een uitkomst bieden. Andersom zijn de Centra voor Jeugd en Gezin voor ons belangrijke sparringpartners en informatiepunt. We willen dit jaar met de verschillende centra intensiever samen gaan werken en die band verder opbouwen.

Naast het CJG zijn ook andere (zorg)professionals van belang voor ons. Je kunt bijvoorbeeld denken aan kindertherapeuten en rouwtherapeuten. In sommige gevallen is het namelijk zinvol om met een professional met deze achtergrond te sparren en hen uitleg en handvatten te laten geven aan ouders. We werken in het bijzonder samen met de therapeuten van Praktijk Druppel (<https://www.praktijk-druppel.nl/home>). Met hen hebben we een zogenaamd 'Bretels Pakketje' gemaakt dat we aanbieden aan ouders die behoefte hebben aan ondersteuning bij de opvoeding van hun kinderen voor of na een overlijden. Het pakketje bestaat uit drie sessies waarin ingegaan wordt op hoe kinderen en jongeren rouwen maar waar ook persoonlijke casussen besproken kunnen worden.

➤ Bedrijven

We maken komend jaar ook weer kennis met veel nieuwe bedrijven en organisaties. Dat kan enerzijds bijvoorbeeld zijn om een plan op maat te realiseren. Denk bijvoorbeeld aan de ondersteuning bij het op orde krijgen van alle financiën. De kennis van onze vrijwilligers reikt niet zo ver dat ze daarin zelf kunnen begeleiden. Daarom werken we daarvoor samen met Paul Schut van Schut & Bruggink Estate Planners (<http://www.sbsp.nl/>). Zij zijn gespecialiseerd in alles rondom financiën voor en/of na een overlijden. Ook met hen hebben we een Bretels Pakketje gemaakt dat we in 2017 waar nodig kunnen inzetten. Paul Schut kijkt mee voor een eerste inventarisatie en onderzoekt wat nodig is. Samen met hem bekijken we welke route het gezin het best kan bewandelen.

Er zijn ook andere bedrijven met wie we contact hebben zoals bijvoorbeeld uitvaartorganisaties. Zij begeleiden immers vaak uitvaarten van jonge gezinnen maar kunnen in de nazorg vaak minder doen. Voor die ondersteuning is het belangrijk dat steeds meer uitvaartorganisaties ons leren kennen en ons aan kunnen bevelen na afloop van de uitvaart.

➤ Scholen

Het contact met scholen is voor Bretels belangrijk. We zien dat er op scholen in verschillende mate aandacht is voor kinderen die een ouder gaan verliezen of hebben verloren. We willen ons netwerk in de regio binnen basisscholen en middelbare schol dit jaar uitbreiden. We gaan onderzoeken of het een mogelijkheid is om in samenwerking met het scholennetwerk in de regio een scholing te organiseren over rouw bij kinderen & jongeren voor leraren, zorg coördinatoren en/of vertrouwenspersonen..

We hebben ons bij de start van Stichting Bretels afgevraagd wat onze positie is binnen het sociaalmaatschappelijk krachtenveld in de regio. Na het ontmoeten van zoveel samenwerkingspartners in ons eerste jaar, lukt het ons om voor 2017 nog scherper te formuleren waarin we onderscheidend en aanvullend zijn. Zo realiseren wij lotgenotencontact tussen ouders en kinderen & jongeren. Niet gerelateerd aan een specifieke ziekte, maar voor iedereen die te maken heeft of krijgt met het overlijden van één of beide ouders. Daarnaast ondersteunen we gezinnen op een laagdrempelige manier door de inzet van vrijwilligers. Veel (zorg)professionals geven aan grote toegevoegde waarde te zien in de stichting als voorliggende voorziening. Tot slot zijn we flexibel inzetbaar in de thuissituatie en maken wij kennis op het moment dat de ondersteuning van anderen eindigt of ontoereikend is. In 2017 blijven we dan ook actief op zoek naar nieuwe samenwerkingspartners, verstevigen we onze huidige relaties en kijken we ernaar uit ons netwerk te vergroten.

PILOT STEUN NA PARTNERVERLIES

In samenwerking met Stichting Nabestaandenzorg willen we in 2017 een pilot steun na partnerverlies uitrollen binnen de gemeente Haarlem. Aanleiding daarvoor is de Motie Kerstens (aangenomen in de Tweede Kamer op 27 november 2014, Kamerstuknummer 34 000 XV, 28) en de reactie van Staatssecretaris Jetta Klijnsma d.d. 25 september 2015 (zie bijlage 1). Op basis van het schrijven van de staatssecretaris is in Zwolle een pilot ontwikkeld waarin nabestaanden die hun partner verloren hebben ondersteund worden vanuit de gemeente in samenwerking met de welzijnsorganisatie en Stichting De Jonge Weduwe. De pilot bestond uit drie onderdelen:

1. Directe ondersteuning van nabestaanden onder de pensioengerechtigde leeftijd die tussen september 2015 en augustus 2016 hun partner verliezen. Deze ondersteuningsvraag kan praktische steun betreffen, emotionele ondersteuning, of ondersteuning bij begeleiding naar werk.
2. Veertig nabestaanden die in 2011 hun partner hebben verloren wordt gevraagd waar zij destijds behoefte aan hebben gehad en aan welke ondersteuning zij op dit moment behoefte zouden hebben. Doel hiervan is om ook de ondersteuningsbehoefte van mensen die al langer geleden nabestaande zijn geworden in kaart te brengen en deze ervaringen te gebruiken binnen de pilot.
3. Een bijdrage leveren aan de maatschappelijke bewustwording over rouwverwerking.

De pilot in Zwolle wordt begin 2017 afgerond. De staatssecretaris heeft in haar brief d.d. 25 september 2015 de wens uitgesproken dat de ervaringen die in deze pilot opgedaan zijn ook uitgerold worden binnen andere gemeenten. Stichting Bretels en Stichting Nabestaandenzorg willen daarom samen met de gemeente Haarlem een pilot ontwikkelen op basis van het initiatief in Zwolle. Binnen de pilot vallen mensen van 20 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd die hun partner hebben verloren.

In de pilot wordt van 1 maart 2017 tot en met 28 februari 2018 aan alle nabestaanden uit de gemeente Haarlem die hun partner hebben verloren actief ondersteuning aangeboden. Deze ondersteuning kan worden geboden door vrijwilligers, maar er kan ook een beroep worden gedaan op professionele nazorgconsulenten. Indien andere specifieke ondersteuning gewenst is wordt samengewerkt met bestaande partners binnen de gemeente. Dit moet ertoe leiden dat mensen hun eigen kracht weer hervinden, met oog voor het rouwproces kunnen (re)integreren op de arbeidsmarkt en weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning bij rouw en verlies. Dit heeft als gevolg dat mensen minder snel in een later stadium uitvallen in het arbeidsproces en er minder snel zal een beroep zal worden gedaan op de betaalde regelingen binnen de gemeente. Daarnaast zal de pilot bijdragen aan maatschappelijke bewustwording over rouw en verlies.

In 2017 verkennen we samen met Stichting Nabestaandenzorg de mogelijkheden om de pilot uit te rollen en te onderzoeken hoe we de inbedding na afloop daarvan kunnen waarborgen

VRIJWILLIGERS

Bij Bretels hechten we veel waarde aan de kwaliteit van de ondersteuning verleend door onze vrijwilligers. Niet alleen voor de gezinnen maar juist ook voor het welzijn van de vrijwilliger zelf. Ze gaan immers aan de slag met een kwetsbare doelgroep en de verhalen kunnen grote impact hebben. Daarom hebben we de Bretels Basistraining ontwikkeld die alle vrijwilligers verplicht zijn te volgen voordat ze aan de slag kunnen bij Stichting Bretels. We zijn voornemens om in 2017 één basistraining te organiseren om nieuwe vrijwilligers op te leiden. De training beslaat 2,5 dag en bestaat uit drie modules:

➤ **Module 1: kennismaken en Stichting Bretels (halve dag)**

Tijdens deze eerste module die een halve dag duurt maken de vrijwilligers kennis met elkaar en de initiatiefnemers van Stichting Bretels. Door middel van creatieve methoden leren ze elkaar op informele, persoonlijke en vertrouwelijke wijze kennen. Daarnaast wordt informatie gegeven over de achtergrond van Stichting Bretels, de reden van oprichting en waar we voor staan.

➤ **Module 2: kennis (hele dag)**

In de tweede module draait het om kennis. Vrijwilligers krijgen les van een kindervertherapeut die dieper in gaat op de ontwikkeling van kinderen en jongeren, de manier waarop ze rouw ervaren en beleven en tot slot over de wijze waarop je het beste met ze kunt communiceren. Daarnaast komt een rouwtherapeut vertellen over rouw en verlies. Over hoe je dat herkent en hoe je daar als professionele vrijwilliger mee omgaat.

➤ **Module 3: gesprekstechnieken (hele dag)**

De derde module staat in het teken van gesprekstechnieken. Het gaat dan niet alleen om de theoretische kaders maar in samenwerking met een acteur worden ook echte gesprekken nagebootst en kan de opgedane kennis omgezet worden naar de praktijk.

De training wordt afgesloten met een feestelijk moment waarop de nieuwe vrijwilliger een samenwerkingsovereenkomst met de stichting ondertekent.

Naast het organiseren van de basistraining organiseren we voor vrijwilligers verschillende centrale momenten voor deskundigheidsbevordering. Dit jaar bieden we sowieso een verdiepende training gesprekstechnieken aan, een basiscursus financiën & regelingen en een teambuilding. De inhoud van andere opleidingsmomenten worden bepaald naar aanleiding van actuele gebeurtenissen en vragen. Tot slot besteden we ook veel tijd aan de ontwikkeling, monitoring en groei van onze vrijwilligers gedurende hun werk. Vrijwilligers kunnen altijd rekenen op de coördinatoren als sparringpartner en voor een luisterend oor. Hun welzijn en persoonlijke groei zijn immers van groot belang.

COMMUNICATIE & PR

Stichting Bretels bouwt in 2017 verder aan haar naamsbekendheid. Het is belangrijk dat zowel mensen binnen de doelgroep als mensen die om de gezinnen heen staan van ons bestaan af weten. Om dat doel te bereiken zetten we de volgende middelen in:

- **Website:** op www.stichtingbretels.nl kunnen zowel gezinnen als anderszins betrokkenen informatie en contactgegevens van de stichting vinden. Mensen kunnen zich via de website ook inschrijven voor activiteiten.
- **Facebook:** op de Facebookpagina van Stichting Bretels delen we nieuwtjes, wetenswaardigheden, achtergrondinformatie en ervaringen. Het is een actuele pagina waar we in 2016 2 – 3 keer per week iets op willen delen.
- **Folder:** om ook fysiek informatie over Bretels te verspreiden werken we dit jaar aan een folder. Deze verspreiden we onder onze stakeholders.
- **Media:** we laten door middel van verschillende persberichten aan regionale media weten dat we er zijn en proberen ook op *human interest* niveau ervaringen van gezinnen in de media te vertellen. Mits het gezin daarvoor open staat natuurlijk!
- **1-op-1:** in persoonlijke gesprekken met onze belangrijkste stakeholders gaan we ons voorstellen en uitleggen wat we kunnen betekenen voor de doelgroep.
- **Presentaties:** door middel van presentaties bij organisaties en serviceclubs vergroten we de naamsbekendheid van de stichting.

Uiteraard is de interne communicatie met onze vrijwilligers ook belangrijk. We onderzoeken in de opstartfase samen met hen wat ze een prettige manier vinden om geïnformeerd te worden over lopende zaken en relevante berichten.

FONDSENWERVING

In 2016 is het werven van fondsen succesvol gebleken en konden we aan de slag met het geld dat ons is toegewezen. Een deel van de financiering konden we gebruiken voor een langere periode. Zo kunnen we bijvoorbeeld onder andere van de bijdrage van het Oranjefonds de deskundigheidsbevordering van onze vrijwilligers in 2017 financieren. Verder gaan we op zoek naar financiële middelen door het aanvragen van fondsen en het organiseren van de tweede editie van het Bretels Boules Toernooi. Hier hebben we in 2016 een mooi geldbedrag aan over gehouden en een traditie is geboren! In september leggen we de banen weer klaar met als doel om fondsen voor de stichting te werven.

Naast de lopende gang van zaken beschreven we eerder in het jaarplan de plannen voor de pilot steun na partnerverlies. Voor deze pilot moet wel additionele financiering komen. Hiervoor is er gepitcht bij de gemeente Haarlem om enerzijds de samenwerking te gaan starten en anderzijds om in aanmerking te komen voor een subsidie uit het innovatiebudget. Additionele financiering zullen we verder via de aanvraag van fondsen laten verlopen in samenwerking met Stichting Nabestaandenzorg.